

NAPSUGÁR

GYERMEKIRODALMI LAP

2013. február • LVII. évfolyam • 638. szám

2.

- FARSANG HÁROM NAPJÁBAN
- MÁTYÁS KIRÁLY KIS APRÓDJA
- SZENT ERZSÉBET RÓZSÁI

MÓRA FERENC

Az aranyalma

Mátyás király egyszer éppen haditanácsot tartott vezéreivel, mikor az ajtónálló jelentette, hogy hírnök jött a lengyel határról.

– Várjon egy kicsit – rendelkezett Mátyás.

– Lóhalálában jött, olyan fáradt, alig tántorog.

– Pihenje ki magát.

– Háborús hírt hozott.

– No, azzal meg különösen ráér. Abból már van három fogásra való. Az övét el tesszük csemegének.

Háromfelől is fenyegette ellenség az országot, éppen azokon osztozott Mátyás a vezéreivel.

– A török császárt megtartom magamnak – mosolygott jókedvűen. – Az ellenségnek csak a nagyját szeretem. Hát a német szomszédot ki vállalja?

Tízen is csörgették kardjukat, a király az öreg Perényi nádort választotta közülük.

– Kelmedet már megszokta a német. Jól se esnék neki, ha más porolná ki a bugyogóját. Hát a cseheknek ki mond fogadistént?

Erre meg az erdélyi vajda ugrott fel a székről. Nagy harcsabajuszát úgy mozgatta, mintha máris csehet enne.

– De már azokat nem engedem másnak! Én hozom el felségednek Mátyás-napi ajándékkul a cseh királyt.

– Derék lesz – hagyta helyben Mátyás. – Hát most nézzük a csemegét.

Bebocsátották a pihető hírnököket. Azt az újságot hozta, hogy a lengyel király is táborba szólította hadinépét. Ő is akar haragni egy darabot Magyarországból.

Nagy csattanás hallatszott erre, pedig nem is villámlott. Kinizsi Pál ütött az asztalra. A király legkedvesebb emberének ez is szabad volt.

– Kitöröm a fogát! – dörögte szikrázó szemmel.

– Pál, Pál, minek ez a nagy dér-dúr? – feddette mosolyogva a király. – Mióta va-

dászik egerekre az oroszán? Macska is elég lesz a lengyel határra.

Hét kis apródját behívta magához. Lobot vetett a képük, parázslott a szemük, mikor meghallották, mekkora tisztesség várakozik rájuk.

– Hét vezért persze nem küldhetek egy ellenség ellen – nézett végig rajtuk kedvtelven Mátyás. – Hadd látom, melyik közületek a legaravallóbb.

– Apróra vágom a lengyelt! Makká törom! – bizonykodtak az apródok. Volt olyan is, aki répává darabolta, vagy korpává őrlte volna őket.

– Kis csupor hamar forr – nevetett Mátyás. – Azt választom, aki nemcsak erővel, hanem ésszel is győzi.

Azzal bevezette őket a címeres terembe. Annak a közepén egy nagy szőnyeg, annak a közepén egy aranyalma.

– No, úrfiak, az lesz a vezér, aki fölveszi az almát a szőnyegről – intett Mátyás az apródoknak.

Heten nyolcfelől szaladtak volna érte, de a király rájuk kiáltott:

– Ohó, lassan a testtel! Az almát úgy kell fölvenni, hogy nem szabad a szőnyegre lépni.

Visszahőköltek a fiúk, és megzavarodva néztek egymásra.

A legbátrabb aztán megszólalt közülük:

– Bottal is szabad hozzáérni?

– Ahogy csak jólesik, fiúk – biztatta őket Mátyás.

Szaladnak aztán börtört, hálóért, horogért, de mind nem ért az semmit, egy sem ért el az almáig.

KÜRTI ANDREA rajza

– Lehetetlen, amit kívánsz, urunk királyunk – csüggesztették le szomorúan a fejüket az apródok.

– Az én apródaimnak nem szabad ilyent mondani – húzta össze a szemöldökét Mátyás.

Ekkor az egyik fiúnak – hosszú szőke fürtű, jegenyenövésű, szelíd szemű legényke volt – hirtelen megvillant a szeme. Lehajolt, fölemelte a szőnyeget az egyik sarkánál fogva, s addig göngyölgette befelé, míg a közepéig nem ért. Akkor aztán fölvette az almát a tenyerére, s térden állva tartotta oda Mátyás elé.

– Parancsolj, uram királyom!

– Tedd el, fiam, tied a vezérség – ütött a vállára Mátyás. – Hajnalra indulhatsz is a sereggel. Ha a karod is úgy helyén van, mint az eszed, szerencsével jársz.

Két hét múlva Jajcában ostromolta a törököt Mátyás, mikor megint hírnök kereste a lengyel határról: a magyarok körülfogták a lengyel hadat, s az megadta magát kényre-kegyre.

– Köszöntöm a kis vezért – üzenté vissza Mátyás –, remélem, nem esett semmi baja.

– Lándzsaszúrás érte a vállán.

– Küldünk a sebére puha takarót.

Drága bársonypalástot kapott a kis apród és nemesi címert, melyen páncélos kar aranyalmát tart égszínkék mezőben. Ő lett az őse az Almássy nemzetségnek.

LÁSZLÓ NOÉMI

Esti mondóka

Alma, alma, kerek alma,
légy a világ nyugalma,
légy a világ esti csendje,
kísérjen a Jószerencse.

Alma, alma, kerek, édes,
add az esti békességhez
sárgapiros, üde ízed:
aki búsul, megsegíted.

Alma, alma, gömbölyű,
légy szívünkben a derű,
éjszakáinknak közepén
légy a messzi, égi fény.

NAGYÁLMOS ILDIKÓ

Almavers

Olyan kerek, mint a Föld,
van belőle piros, zöld,
és a húsa olyan édes,
ebből készül a jó rétes.

Télen, mikor hull a hó,
sülve jó az alma,
illatos és zamatos,
jó gyerek jutalma.

Tavasza már elfonnyad,
pinceszagú, ráncos,
mégis erős leszek tőle,
mint egy kötél táncos.

Levét hogyha kiszorítom,
csügör lesz belőle,
nehogy sokat igyál ebből,
mert futnod kell tőle...

CSEH KATALIN

Mondóka

Tippen-toppan,
toppan-tippen,
kippen-koppan,
koppan-kippen.

Csibben-csobban,
csobban-csibben,
dibben-dobban,
dobban-dibben.

Csisszen-csusszan,
csusszan-csisszen,
szisszen-szusszan,
szussszan-szisszen.

Tittyen-tottyán,
tottyán-tittyen,
zöttyen-zuttyán,
zuttyán-zöttyen.

Egérke almák
közt bokázik,
káposztalében
gurgulázik.

Csuromvizesen
kimászik,
libabőrös kisegér
ázik-fázik.

Sardó gyűjjön,
Hozzon meleget!
Micsoda meleget?
Nyári meleget.

Haj, székecske,
Székecske,
Szőlő dombocskája!

Zab szemesedjen,
Búza bokrosodjon,
Király lova hízzon,
Azon megyünk hadba,
Török háborúba.

Csí-csik, mácsik,
Mákos mácsik.

Népköltés

MARKÓ BÉLA

Ehed

Bort iszom én *Eheden*,
amikor csak tehetem,
s eszem hozzá füstölt sonkát,
félméteres szárazkolbászt,
jó nagy tányér kocsonyát,
bebőrözött pocsolyát,
pocsolyában disznókörömöt,
szóljatok, ha disznót öltök,
hogya süttök, hogya főztök,
mert én mindent szeretek,
vereshagymát, kenyeret,
s legfőképpen ezt a szorgos,
vendégváró *Ehedet*.

Galgamácsai csúfoló

Elmúlt farsang, itt hagyott,
A lányoknak bút hagyott.
De énnékem nem hagyott,
Mert én mindig víg vagyok.

Elmúlt a tél, jön a nyár,
A kisasszony mivel jár?
Laput szakajt, avval jár,
Jaj de kéken, zöldben jár.

Elmúlt a nyár, jön a tél,
A kisasszony mivel él?
Tormát reszel, azzal él,
Jaj, de keservesen él.

CSILLAG ISTVÁN rajza

Amikor egymás álmát álmodták

A tündérrigólányok, ha befejezték a mindennapi emlékfoltozást – mert naponta érkezett a postás a lyukas kendőkkel – lefeküdtek.

Bebújtak paplanuk alá, fejüket kispárnájukra hajtották, és mellé egyengettek egy-egy még kisebb kispárnát. Egyet a limonádéfejű, egyet a faodúbarna, azért, ha jönnek az álmaik, azok is lefekhessenek.

Aztán, mert fáradtak voltak, el is szenderültek, és két szuszogás után már körülöttük neszezték az álmaik.

Az érkező neszezők, az álmok leültek a kisebb kispárnákra, ám nem aludni (hisz az álmaink csak olyankor alusznak, amikor ébren vagyunk), csak ültek, törökülésben, egyik álmom azt mutatta, hogy a limonádéfejű akácvirágot rágszál, a másik álmom, amelyik a faodúbarna fejénél kuporgott, azt, hogy a barna tündérrigólány agyagot gyúr, s kicsi csuprotat keverít.

Így a limonádéfejű azt álmodta, hogy akácvirágot rágszál, a faodúbarna pedig azt, hogy agyagcsuprot keverít.

Reggel felébredtek a lányok, nyújtóztak az éjig, szaladtak a napba, hogy azzal egyszerre ülhessenek a kerítésen, a postást várva, s a kerítésen üldögélve elmesélték egymásnak az álmaikat, kacagva. Majd, ahogy telt a nap, a limonádéfejű szedett néhány fürt akácot, rágszál az édes szirmokból, a faodúbarna pedig felhozta a pincéből a régóta őrzött agyagot, és gyúrt egy kicsi csuprot. Mikor az agyag kiszáradt, a maradék akácvirágot a keverített csuporba tették.

Aztán, végére járt a nap, a tündérrigólányok bebújtak ismét a paplanuk alá, fejüket kispárnájukra hajtották, és egyengettek a kisebb kispárnákat is, az álmaiknak.

Igen ám, de valahogy összekeveredtek a kispárnák: a limonádéfejűé a faodúbarna tündérrigólányhoz került, a faodúbarnáé pedig a limonádéfejű mellé, nem vették észre, álmosak, fáradtak voltak, elszenderedtek.

Két szuszogás után meg is érkeztek az álmaik, keresték, hová ülhetnének törökülésbe, mutathassák magukat, legyen álmodás. Ám az álmok párnái összekeveredtek, így ők is a másik tündérrigólányhoz kerültek: a faodúbarna álmodta, hogy limonádéhaját a Küküllőben mossa, halak rejtőznek

BALÁZS IMRE JÓZSEF

Az álmokaja

Van egy jó kis receptem:
először is lefekszem.
Álmomban megfő a kályhán –
s mintha két szememmel látnám,
érezném a nyelvemen,
s tapintaná két kezem.
Eszem, s mindenki kívánja,
ez az álmaim kajája.

CSEH KATALIN

Mérges vers

Márk most méregzsák,
mert kipukkant a lufija,
s elszállt a sok vágy:
kék vágy, lila vágy,
zöld vágy, bordó vágy,
vézna vágy, testes vágy,
törpe vágy, óriás vágy,
utazó vágy s helybenálló,
hallgatag vágy s csengő-bongó,
üres vágy, messze kongó,
s tele... mint a buszmegálló.

benne, a limonádéfejű pedig azt, hogy faodúbarna haja tele lett bogánccsal, és sündisznóval fészülködik.

És fordítva álmodtak hajnalig.

Akkor az elcsereált párnákon ülő álmok neszezeve elhagyták a szobát, a házat, átszökeltek a kerítésen, le a dombról, a földeken szunnyadó pipacsfejek fölé.

Amikor reggel a tündérrigólányok világra és egymásra nyitották szemüket, egyszerre mondták, hogy:

– Álmodtam az álmodat! Azt álmodtam, te vagyok!

Amikor mérgüket pitypangszáron fújták

Volt úgy, hogy mindkét tündérrigólány a nagyfülű kismacskával játszott volna, a limonádéhajú cirkuszosat, a faodúbarna üzleteset.

Ültek a ház mögötti padon, köztük a macska, húzta egyikük is, másikuk is: már nemcsak a füle volt nagy a kismacskának, hanem farka, lába, nyávogása is elnyúlott szegénynek a nagy cibálásban.

Mert egyiküké sem lehetett, megmérgelődtek a tündérrigólányok, s a mérgük ott nőtt a fejükben, egyre nőtt, már akkorára, mint a mosógép ablaka, mint a citromfűbokr.

Zöld is, nagy is, kerek is: ilyen fejük lett, és forgott benne a sok méreg.

Akkor az egyik tündérrigólány – nem tudom, melyikük, mert most egyforma nagy, zöld, kerek fejük volt – pitypangszárakat szedett, olyanokat, ha átnézett rajtuk, látta az eget, adott a másiknak is, s ahogy azokat fújták – ffffffffttttttttttttttttt – fejükből a pitypang szárán át kiment a méreg, és zöld buborékká lett.

Nem volt már nagy, megnőtt fejük, nem volt már nagy, megnőtt mérgük, ültek a ház mögötti padon, köztük a nagyfülű kismacska, s nézték, hárman, merre szállnak a mérgek, haragok, cibálások, zöld buborékként merre lebegnek.

II. András király

A jelképeknek erejük van. Ne használjuk vaktában őket, tanuljuk meg a jelentésüket, hiszen nem mindegy, hogy a kopjafára milyen minta kerül, a csillag hány ágú, a király mit tart a kezében. Szent Istvánt a Szűzanyának felajánlott koronával, Szent Lászlót az igazság bárdjával, II. Andrást pecsétetes oklevéllel ábrázolják. Ő a törvényalkotó.

Másodikként Európában, mindössze hét évvel az angol Magna Charta Libertatum után, 1222-ben kiadta törvénykönyvét, az Aranybullát, amely változtatásokkal ugyan, de egészen 1848-ig érvényben maradt.

Nem könnyű a másodszülött sorsa

II. András apja, III. Béla a legjelentősebb XII. századi uralkodónk volt. Kis híján bizánci császár lett, de végül be kellett érnie a magyar trónnal. A művelt és világlátott király ifjakat küldött a nyugati egyetemekre, kancelláriáján írásba foglaltatott minden ügyet, Esztergomban palotát és székesegyházat építtetett, jó gazdaként, bölcs külpolitikával és hódításokkal növelte Magyarország tekintélyét.

III. Béla gazdag ország erőskezű királya volt. Elsőszülött fiát, Imrét komoly neveléssel készítette fel az uralkodásra. Második fia, András (vagy Endre) 1177-ben született. Nyugtalan természetének és hatalomvágyának nem tett jót, hogy atyja – kárpótlásul, amiért magyar király nem lehet – már 11 éves korában a meghódított lengyel fejedelemség, Halics trónjára ültette. Gyermekkori kormányzósága két évig tartott.

1196-ban meghalt III. Béla. Imrére hagyta a trónt, Andrásra várakat, birtokokat, temérdek pénzt és azt a feladatot, hogy véghezvigye, amit apja a pápának megígért, ám halála miatt be nem válthatott: a szentföldi hadjáratot.

András nem szegte meg esküjét, csak elhalasztotta a teljesítését. A pénzzel inkább híveket toborzott, és számtalan lázadást szervezett bátyja ellen. Imre igyekezett elkerülni a testvérharcot. Békítésképp rábízta a horvát-szlavón bánságot. Ám András nem bánként, hanem királyként viselkedett Délvidéken: újabb területeket hódított meg a Balkánon, adót szedett, pénzt veretett.

A források szerint Imre király fegyvertelenül is fölébe kerekedett ármánykodó öccsének, elfogta,

és Keve várába záratta. Halálát érezvén, úgy próbálta megelőzni András trónratörését, hogy őt bízta meg négyévesen megkoronázott fiának gyámságával. Imre 1204-ben halt meg. A kis III. Lászlót anyja Bécsbe menekítette, ahol pár hónap múlva elhunyt.

● Meghalt a király, éljen a király!

II. Andrást 1205. május 29-én koronázták meg Székesfehérváron. 18. Árpád-házi királyunk volt az első, aki esküt tett koronázásakor. Ezt az esküjét sem szegte meg, de lelke nem volt elég erős ahhoz, hogy apjához méltó király lehessen. Apjának elvei voltak, neki ötletei. Azokban a halált-osztó időkben igen hosszúnak számító, 30 éves uralkodása alatt számos hibát követett el. Könnyelmű, tékozló, idegenpártoló volt, de jó hadvezér, vitéz harcos és tehetséges diplomata. Ha tévedett, meg tudta hajtani koronás fejét, képes volt törvénnyel korlátozni saját hatalmát. Erre nem sok példát találunk a történelemben.

● Gertrudis és Erzsébet. Az Éjkirálynő és a Csillag

II. András legnagyobb „tévedése” első felesége, Gertrúd volt. Igaz ugyan, hogy a meráni hercegnő öt gyermekkel ajándékozta meg, akik közül IV. Béla nagyapjának méltó utóda, Erzsébet pedig világszeretett magyar szent lett. De mindez nem a Gertrúd érdeme. Ő azzal írta be nevét a magyar történelembe – és *Katona József Bánk bánja* révén a magyar irodalomba is –, hogy megtöltötte ingyenélő idegenekkel az országot. Rokonainak tisztségeket és egész vármegyéket adományozott, miközben a növekvő adók a magyarokat egyre nagyobb nyomorba döntötték, és egyre nagyobb haragra gerjesztették. A lázadó nemesek 1213-ban a pilisi erdőkön áthajtató királyné hintóját megtámadták, és megölték a zsarnok Gertrúdot.

Zendülés lappanga mindenütt,
S csak ő vala a gyűlöletnek tárgya...
Előbb, mintsem magyar hazánk,
Előbb esett el méltán a királyné!
Katona József

**Ki írt operát a Bánk
bán tragédiából?**

**Melyek a legismer-
tebb Erzsébet-
csodák?**

Éj szülte csillagát... Szent Erzsébet odaadó hite, jósága, segítő szeretete beragyogta egész lényét, rövid életét, és fénye ma sem halványul. 1207-ben született. Alig négyévesen jegyezték el Türingia grófjával. A kis menyasszony fényes kísérettel és kincstárnyi hozománnyal érkezett a wartburgi várba. 14 évesen Lajos őrgróf boldog hitvese lett, három gyermeket szült, ám 20 éves korára már kitaszított özvegyként menekült Wartburg várából Marburgba. Árvaházat, menhelyet, kórházat alapított, míg volt miből, adakozott, szegényen pedig szőtt-font, beteget ápolott. Mindössze 24 év adatott neki. Apja még megérte szentté avatását 1235 májusában.

Esküvők, hadjáratok és külpolitika

Mint akkoriban minden uralkodó, II. András is a királyság hatalmi érdekei szerint választott feleséget (háromszor is), és keresett párt gyermekei számára. Kiterjesztette uralmát az egész Balkán félszigetre, a lengyel tartományokra. A keleti végeket veszélyeztető kunok ellen 1211-ben a Barcaságba betelepítette a Német Lovagrendet, ám engedtlenségük miatt 1225-ben kiűzte őket az országból.

1217-ben érkezett el az ideje, hogy apjának tett esküje szerint hadait a Szentföld felé indítsa. Bár az osztrák és a bajor főherceggel közösen vezették a keresztes sereget, az „útiköltséget” a magyar királyság állta: a hajóútért Zára várával fizetett Velencének.

András király nem akarta sokáig „gazdátlanul” hagyni országát, ezért némi szentföldi csatározás és a Jeruzsálem királya cím felvétele után, 1218-ban hazavezényelte seregét. Embert alig, pénzt annál többet veszített.

1230-tól az addig békés nyugati végeken csillogtatta meg katonai tehetségét. II. (Harcias) Frigyes osztrák herceg be-betört Magyarországra. Egy alkalommal úzóbe vette a királyi sereget, ám az hirtelen visszafordult, körbevette, és megsemmisítette üldözőit.

Mire emlékeztet ez a harcmodor?

Léka vára alatt Frigyes szembekerült Andrással és fiaival, Bélával és Kálmánnal. A támadó osztrák sereg elfutott anélkül, hogy csatára került volna sor. András Bécsig üldözte, s csak 400 márka aranyért volt hajlandó visszavonulni. A monda szerint nagylelkűen közölte Frigyessele, hogy ha nincs 400 aranya, fizethet 4000 márka ezüstöt is.

● Aranypecsétés törvénykönyv

II. András esztelen költekezése, a növekvő adók és terhek annyira felbőszítették a nemeseket, hogy 1222-ben egy 31 cikkelyből álló törvénykönyv kiadására kényszerítették a királyt. Az alkotmány, mely kerek, arany pecsétjéről kapta az Aranybulla nevet, jogokat biztosított a nemeseknek, a király hatalmát viszont korlátozta. András 1224-ben az Andreanumban az erdélyi szász telepések kiváltságait rögzítette, 1231-ben és 1233-ban pedig kétszer is módosította az Aranybullát, egy sereg előjogot és engedményt biztosítva az egyháznak.

II. András 1235. szeptember 21-én hunyt el. Két kincset vihett égí bírái elé: művét, az Aranybullát, amely törvényes rendet teremtett Magyarországon és leányát, Szent Erzsébetet, aki a szeretet törvényével segít rendet teremteni földi világunkban.

Zsigmond Emese

- **Decemberi megfektések:** Gizellán kívül Magyarország másik bajor királynéja Erzsébet, a népszerű Sisi volt, I. Ferenc József császár hitvese. Az István, a király című rockopera zenéjét Szörényi Levente szerezte, szövegét Bródy János írta Boldizsár Miklós drámája alapján. Szerte a Kárpát-medencében több száz település őrzi Szent István (Csík-, Sepsí-, Maros-, Kalota-, Szilágy-, Pusztá-, Enyed-, Dráva-, Bajaszentkirály, Magyarkirályfalva, Székelyszent-istván, Székelyszentkirály, Királyhelmecz, Temeskirályfalva) és Szent Imre (Csík-, Mátra-, Solt-, Pest-, Tisza-, Görgény-, Maros-, Nyárad-, Hegyközsztent-imre, Imrehegy, Szentimrefalva) nevét.
- **Nyerteselek:** a székelyudvarhelyi Móra Ferenc Iskola III. B; a marosvásárhelyi Dacia Gimnázium IV. D; a nagyváradí Szent László Gimnázium IV. B osztálya.

Szépen szálló sólyommadár

BALOGH BÉNI nyomán

A kora őszi aranyló sugarai lágyan terültek szét a dombok alján.

– Egy hónap múlva víg szüret lesz, pajtás! – szólt társához egy nyurga, fiatal vadász. – Lehet, hogy mi is itt leszünk, ha felséges Endre urunk megvárja a szarvasbőgést.

– Ha engedik az ország ügyei – így a társa.

– No, meg a felséges királyné – nevetett az első.

Egy udvari futár érkezett tájékoztató lován.

– Hej, vadászok! Nem láttatok erre repülni egy sólymot? Endre urunk ugyanis talált egy olyan helységet, ahol a fél falu sólymászik. Gyöngyöstől nem messze emelkedik egy sziklás hegy, itt fészkelnek a pompás, vad kerecsensólymok. A falu népe e kecses madarak betanításával foglalkozik. Az egyik Aba nembeli úr, a helység ura aján-

dékozta felséges urunknak a sólymot, mely most odalett. Endre királyunk szigorú parancsolta, hogy mindenki, akár udvarbéli, akár idevalósi legyen is az, az ő aranszállal meggyűrűzött, szépen szálló, ajándék sólymát keresse.

*

Úgy is lett. Szolgái bejártak hegyet, völgyet, szirtet és dombot, de a sólyommadárra sehol sem akadtak.

Bűnük eresztette a fejét Endre király! Nagyon sajnálta a madarat. Elhatározta, hogy ezer aranyat ad annak, aki visszahozza neki.

Élt a királyi udvarban egy középkorú és igen bölcs szerzetes, aki nemcsak a könyvek ismeretében, hanem a kardforgatásban is jeleskedett. A barát, akit Gábornak, latinosan Gábielnek hívtak, többször is részt vett keresztes hadjáratban.

Ez a bátor barát egy reggel bejelentette, hogy ő bizony elindul, és addig nem tér vissza, míg az elveszett sólymot elő nem keríti. Nyakába vette a kanyargós hegyi utakat.

Kerek hat nap telt el, amikor egyszer csak találkozott a két királyi vadásszal. Azoktól megtudta, hogy a Kishegyen fészkelnek a vadon élő kerecsensólymok.

– Odamegyek, hátha köztük találom az elveszett madarat – gondolta Gábiel.

Minden bokrot, minden cserjét átkutató, mert az villant át az agyán, hogy a sólyommadár talán sebet kaphatott, és most valahol gubbasztva szenved szegény.

Egy hegyi patak partján iszákjából elővette a kulacsát, hogy megtöltse. Felkapta a fejét: a közeli, tüskés kőbokról keserves csipogás hallatszott.

Gábiel barát óvatosan odalopódzott. Hát uramfia, az aranszállal meggyűrűzött, szépen szálló sólyommadár vergődött ott egy hirkos csapdában.

Bizony már alig-alig élt, amikor a bátor barát kiszabadította.

– Mindjárt rendbe hozlak én – szólt gyöngéden a megsérült madárhoz, majd a patak

TOMOS TÜNDE rajzai

vizéből megitat-
ta, és a lábán
levő sebeket óva-
tosan kimosta. Az
iszákjából gyógyító
kenőcs került elő, mert az ak-
kori szerzetesek még az orvosláshoz is
értettek.

Gáriel atya ölébe vette a beteg sólymot,
és meg sem állt véle a kies Bene váráig.

Toll azt le nem írhatja, mekkora volt a ki-
rály öröme!

– Nádorispán uram, azonnal adj ezer ara-
nyat a királyi kincstárból eme derék barát-
nak! – parancsolta II. Endre.

– Felséges nagyuram, nem pénzért, ha-
nem az irántad való hűségéből tettem.

– Köszönöm, kedves Gáriel atya, de a
szép tettetted jutalom nélkül mégsem hagy-
hatom! Kívánj hát bármit, én teljesítem!

Nagy gondba esett hirtelen a barát, hi-
szen igénytelen, egyszerű ember volt. Ám
nem azért lakozott benne bölcsesség, hogy
meg ne tudjon felelni a király szavára:

– Alapíts azon a helyen, ahol a madarat
megtaláltam egy monostort, amelyben
a keresztes háborút megjárt, hozzám ha-
sonló barátok otthont találhatnak. Mi majd
gondoskodunk azokról a lovagokról is,
akik a Szentsír felszabadítására mennek, s
országunkon haladnak át.

– Nemcsak teljesítem kívánságodat, ha-
nem meg is dicsérlek okosságodért – he-
lyeselt a király. – És téged teszek meg
a rendház főnökévé.

A király megtartotta a szavát... A Mo-
nastorvölgyben, 1212-ben megalapította
a Szentsír őrei nevű szerzetesrendet.

A helységet pedig, ahonnan az aranyszál-
lal meggyűrűzött, szépen szálló sólyomma-
darat kapta, Solymosnak nevezte el.

Ha valaki elvetődik Gyöngyössolymosra,
ma is láthatja a templom falába épített 760
éves címert, közepén a híres sólyomma-
dárrel...

II. Endre király híres törvénykönyvét, az Aranybullát 1222-ben adta ki. 1848-ig érvényben volt. Néhány pontját nem ártana ma is betartani: Tilos a tisztségek öröklése és halmozása. A pénz értéke állandó legyen, csak egyszer lehet évente rontani. Tilos idegennek földet adományozni.

Az Aranybulla ellenállási záradéka:

Hogy ezen engedményünk és rendelésünk mind magunk, mind utódaink idejében örökké érvényes legyen, hét oklevélpárba írtuk, és arany pecsétünkkel megerősítettük. Egy pár küldessék a pápa úrnak, második a János vitézeknél, harmadik a templomosoknál, negyedik a királynál, ötödik az esztergomi káptalanban, hatodik a kalocsaiban, hetedik a nádornál őriztessék, hogy ez az írást mindenkor szeme előtt tartván, se ő ne tévedjen le a fellebb mondottak valamelyik pontjáról, sem a királyt vagy a nemeseket vagy másokat ne engedjen letévedni.

Hogyha pedig mi vagy utódaink valamelyike bármikor ezen rendeletünk ellen véteni akarnánk, álljon szabadságukban ezen levél erejénél fogva, minden hűtlenségi vétek nélkül, mind a püspököknek, mind más uraknak s az ország nemeseknek, jelenleg és a jövőben nekünk és utódainknak ellenállani és ellenmondani örökre.

JERUZSÁLEM

A 7000 éves Jeruzsálemet az egyiptomi források Urusalim, a görögök Hieroszalém, a rómaiak Hierosolyma néven emlegetik. A keresztények, a muszlimok és a zsidók egyaránt szent városuknak tekintik.

II. András kereszties hadjárata után felvette a *Jeruzsálem királya* címet, melyet 1918-ig minden magyar király viselt.

1135-ben egy Petronilla nevű úrnő zarándokházat és ispotályt alapított a magyar zarándokok, papok és remetek ellátására.

Csontváry Kosztka Tivadar: Templomtéri kilátás a Holt-tengerre Jeruzsálemben

Montfort kereszties vár volt. A közelében levő Máiljá falu régi neve Balaton. Lakói katolikus arabok, ilyen nevekkal: Albert, János, István, Mátyás.

Magyar kereszties vitézek leszármazottai lennének?

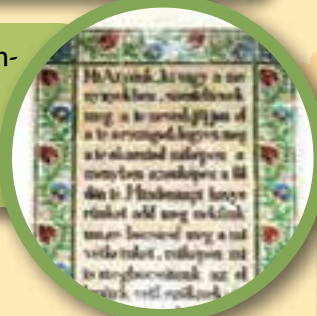
A Mária Elszenderülése-templom magyar kápolnáját Mária és négy magyar szent díszíti.

A Getsemáné kertben álló Minden Nemzetek Templomának kupola-mozaikját 16 ország adományozta. A magyar részt a címerünk jelzi.

Az Olajfák-hegyén, ott, ahol Jézus a Miatyánkot elmondta tanítványainak, áll a Pater Noster-templom. Itt több mint 60 nyelven olvasható a legfőbb keresztény ima.

A Keresztelő Szent János születési helyén emelt templom udvarán két magyar nyelvű kerámia tábla is található:

A názáreti Angyali Üdvözlés-bazilika magyar oltárán Szűz Mária fölött angyalok tarják a Szent Koronát.

2007-ben a Jordán folyó partján, Jézus megkeresztelésének helyén magyar nyelvű táblát avattak a zarándokok.

ERDELY

A marosvásárhelyi állatkert kapujában vívták meg első csatájukat. Hűségecs bélyeggyűjtők lévén, a Napsugár ingyen belépővel jutalmazta meg őket. Megsimogatták Bambit, megtapsolták az elefánt mutatványát, s eltűnődtek, miért nem alszik téli álmot az állatkerti medve.

Második próbatétel a szálláskeresés volt. Imáik meghallgatásra találtak: a Szent Kamill Otthonban finom vacsora, meleg szoba várta őket, és esti mesével, rejtvénnnyel a friss Napsugár.

A harmadik próbatétel: a testvérek iránti szeretet, az egymásra való odafigyelés jutalmaként *A harmadik királyfi vagy királynő* című pályázat első díját vehették át.

Az adventi vásárbán írókkal, rajzókkal találkoztak, és anygalkát, karácsonyfadíszeket, mézespogácsát készítettek az otthonmaradtaknak.

A kilenczárás Kolozsvár múltjáról a Szent Mihály-templom, a Máttyás-szobor, jelenéről az ünnepi fények meséltek, miközben nagy pelyhekben hullt a hó. „Jaj, tanító néni, ez volt életem legszebb napja!” Aki nem hiszi, járjon utána.

Ti merre kirándultatok?
Küldjétek fényképes
beszámolót!

Szent Erzsébet

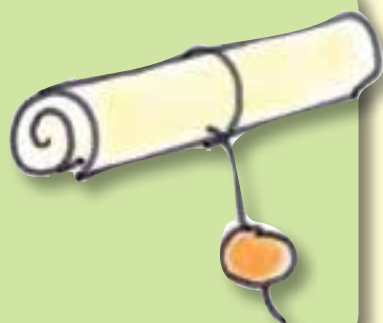
Vágd körbe a rajzot a vastag vonal mentén, hosszában tórd kettőbe, ragaszd össze, a szaggatott vonalak mentén hajtsd be. Nyisd-csukd, és meséld el Erzsébet rózsá-csodáját.

II. András leánya,
Szent Erzsébet, a családok
védőszentje sokszor osztott
alamizsnát az éhezőknek.

Amikor ezért sógora
kérdőre vonta, azt felelte,
hogy kötényében rózsát visz.

És láss csodát, hogy
Erzsébet ne maradjon
hazugságban, és fősvény
sógora se szidalmazza,
Isten valóban rózsává
változtatta a szegényeknek
szánt kenyeret.

II. András Aranybullája

Vágd körül a rajzot. A túlsó oldalára ragassz fehér papírt. Halványan fessd be sárgás-barnásra, mintha pergamen lenne. Fűzz piros fonalat a sarkába, a két szálát illeszd a kivágott pecsét két oldala közé, majd ragaszd össze. Végül tekerd fel értékes okmányodat.

Endre, Isten kegyelméből Magyar-, Dalmát- és Horvátország, Káma, Szerbia, Galícia örökös királya. Mivel mind országunk nemeseinek, mind másoknak is Szent István királytól alapított szabadsága némely királyok hatalma által rövidséget szenvedett: nemeseink kérelmének mindenben eleget tenni akarván, megadjuk mind nekik, mind országunk egyéb embereinek a szent királytól megadott szabadságot.

Hogy ezen engedményünk és rendelkezésünk mind magunk, mind utódaink idejében örökké érvényes legyen, hét oklevélpárba írattuk, és arany pecsétünkkel megerősítettük.

Kelt a megtestesült ígének ezer kétszáz huszonkettedik esztendejében.

Székelykeresztúr

Kolozsvár

Bukarest

Város a Kereszt oltalmában

Itt születtem

Műemlék katolikus templomunk

Innen indult Petőfi az utolsó csatába

Székely- vagy Szitáskeresztúr?

Székelykeresztúr a Nagyküküllő völgyének 10600 fős városa. A földművelésre alkalmas, széles, napsütötte folyóvölgy 7000 éve lakott. A települést eleink a XI. században alapíthatták, első írásos említése 1332-ből származik *Santa Crux*, azaz *Szent Kereszt* néven.

A kereszt nemcsak a névben szerepel: a város jelképe az 535 m magas Jézuskiáltó-domb, amelynek óriási keresztjét a kétszáz évvel ezelőtt már itt álló fakereszt helyére emelték az első világháborúban elesett 144 keresztúri áldozat emlékére.

1459-től mezővárosként emlegetik, 1590-től vásártartási jogot kapott. Széles piacterén országos és hetivásárokat tartottak. A Székely előnevet 1548-tól használták, hogy megkülönböztessék a történelmi Magyarország 42 Szent-Kereszt (Keresztúr) nevű településétől. A keresztúri szita Erdély-szerte híres volt. Ezért nevezték városunkat még *Szitáskeresztúrnak* is. A település több kiváltságlevelet is kapott, az elsőt 1559-ben Izabella királynőtől, az utolsót V. Ferenc Ferdinánd 1844-ben Szitáskeresztúrnak állította ki.

Az idők során Keresztúr városba beleolvadt Keresztúrfalva, Timafalva, Fiatfalva, majd Betfalva is.

Városunknak a tatárjárás előtt már kötemploma volt. Legnevezetesebb műemlékünk az 1458-ban épített gótikus katolikus templom.

A reformátusoknak 1631-től iskolájuk, 1644-re templomuk épült a város központjában. A mai templomot 1822 és 1834 között emelték a korábbinak a helyére. Tornyát 1866-ban magasították.

Az unitárius templom és gimnázium az 1700-as években épült. Az unitáriusok tanodájáról az első fényképet

Orbán Balázs készítette 1864-ben. A Székelyföld leírása éppen Székelykeresztúrral kezdődik.

Petőfi köztünk él

Petőfi Sándor 1849. július 30-án Bem seregével érkezett a városba. Mielőtt elindult volna a fehéregyházi csatába, utolsó estjét a Gyárfás-kúriában töltötte. Petőfi körtefája, amely alatt éjfélig nótázgatott vendéglátóival és Zeyk Domokos honvédszázadossal, nemzeti zarándokhely lett.

Addig is, amíg megtalálják és méltóképpen eltemetik legnagyobb költőnk hamvait, Keresztúr 1902-ben jelképes síremléket emelt neki, amelyen mi is kegyelettel gyűjtünk gyertyát, helyezünk el koszorút.

Petőfi emlékét egy utca, két szobor és egy iskola őrzi városunkban. 1896 óta működő iskolánk ugyanis 1990. március 15-én Petőfi Sándor nevét vette fel.

A városi múzeumot 1946-ban dr. Molnár István néprajztudós alapította. Ma az ő nevét viseli. Egyike a legjelentősebb székelyföldi múzeumoknak.

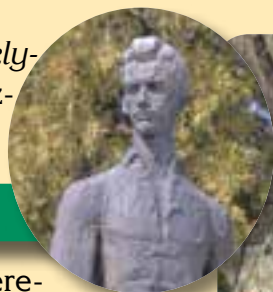
1888. március 15-én indult el Héjasfalva és Székelyudvarhely között a „székely gőzös”, amelyen mi is szeretünk utazni.

Kedvenc kirándulóhelyünk a Sósút, melynek gyógyfürdője több mint 100 éves.

Iskolánk 550 tanulója és óvodása büszkén és méltón képviseli az alma matert számos versenyen, ünnepen, találkozón. Sokat kirándulunk, tudatosan vigyázunk környezetünk tisztaságára, és őrizzük hagyományainkat. Néptáncot, furulyát, sok népdalt tanulunk. Színjátékszó csoportunk is tehetséges.

Ha többet szeretnétek tudni rólunk, látogassatok el a www.petofiai.ro honlapra, ahol betekinthettek iskolánk életébe.

**Összeállította Göllner Enikő
tanító néni és osztálya
a Petőfi Sándor Iskolából**

Akkora költő volt, hogy minden faluban lehetne sírköve

Versenyre visz a székely gőzös

Iskolánk Petőfi nevét viseli

BITAY ÉVA

AZ ÖRÖK HÓ BIRODALMA

Ne féltsetek, egyedül is eltutyogok a pingvinoviba.

Biztos, hogy csak ráklevest
eszik a grönlendi bálna?

Azt kitaláltatok, hogy a sarkvidékről van szó, de vajon tudjátok-e, **miért élnek a déli sarkvidéken egészen más állatok, mint az északin?**

Az atlasz vagy a földgömb elárulja a titkot. A Föld déli pólusán hatalmas szárazföld, az Antarktisz terül el. Ezt köröskörül tengerek, óceánok határolják, ezért itt csak a vízi életmódhoz alkalmazkodott madarak, pingvinek élnek.

Az Északi-sarkon nincs szárazföld, csak jéggé fagyott tenger, amelyet nagy szárazföldek vesznek körül: Európa, Ázsia, Észak-Amerika és Grönland. Innen vándoroltak be a sarkvidékre az állatok: a jegesmedvének, sarki rókának, sarki nyúlaknak ma is élnek délibb tájakon rokonaik.

Mit eszik a grönlendi bálna? Az északi jeges tengerekben élnek a Föld legnagyobb

KISKÓPÉ

Havonta
3 díjat!
SORSOLÁS

Ha forró a leves, fújjuk. Ha fáznak az ujjaink, rájuk lehelünk. A lehelet fűt is, meg hűt is. Hogyan lehetséges ez?

Decemberi megfigyelések: Az énekesmadaraknak örülünk, viszont a csóka, szarka, galamb, medve, róka, vaddisznó, a nyest, a görény, a rágcsálók, az élősködő rovarok sok kárt, bosszúságot okoznak.

Nyertések: a tordai III.; a zabolai III. B; a lövétei III. osztály.

Meddig tart a hóbuca, és hol kezdődik a róka?

emlősállatai: a grönlandi bálna és a kékbálna. Vajon mit esznek ezek az óriások? „Ráklevest”: a jegesvízű tengerekben milliószám élnek krillnek nevezett rákokskák. Ezt a „sűrű levest” szűrcsöli a bálna, s mert nagyon tápláló, óriásira nő tőle. Hogy mekkorára? A kékbálna hossza 25-30 méter, tömege 160-200 tonna, ami megfelel 25 elefánt vagy 100 ökör tömegének. Szíve 630 kg, egyetlen hátcsigolyája 240 kg.

Milyen színű a hó? Micsoda kérdés! Természetesen fehér! Nem mindig! A sarkvidéken néha rózsaszínű, mint az eperfagyalt! A hóban élő algák festik meg.

Az északi sarkvidéken emberek is élnek: az eszkimók. Régen kutyaszánnal indultak fókavadászatra. Ha útközben megpihentek, csontkéseikkel hatalmas hótömböket vájtak ki, ezeket kupolaszerűen egymásra rakták, míg felül összeértek. Néha még ablakot is készítettek: az egyik hótömböt kiemelték, és áttetsző jégdarabot tettek a helyébe. Ez a hókunyhó az iglu.

Ruházatuk fóka- és jegesmedve-prémből készült. Két nadrágot és két zubbonyt öltöttek magukra: a külsőt szőrrel kifelé, a belsőt szőrrel befelé.

Mindez már a múlté. Ma áramfejlesztőt, motoros szánt, műszálas öltözetet használnak, az eszkimó gyermekek meg a világhálón szánkáznak. A kutyavontatta szánok sporteszközzé váltak: Alaszkában gyorsasági versenyeket rendeznek velük.

Kint fagyás, bent hány fok lehet?

Morcos idő viharoz már,
reszket a jégen a rozmár.

MIT GONDOL...

a kutyus? A legtréfásabb ötleteket közöljük.

Mit gondol a cica? A **székelyudvarhelyi Református Kollégium** harmadikosai szerint ezt:

– Most már értem, miért nem fázik a Mikulás! Még sosem volt ilyen jó dolgom...

A **gyergyószentmiklósi Rokaly Barna** szerint ezt:

– Vajon megbetegszik a Mikulás sapka nélkül?

Rejtvénypályázat

Februári jeles napok: egy egyházi ünnep és három névnap. A könyvjutalom pedig azé lesz, aki ügyesen elküldi a négy szót, és szerencsésnek bizonyul a sorsoláson.

A Rejtvénykirály

1	2	3	R	4	Y	5	6	Z	7	N
8				9	10				11	
12				13				14	Ő	
I		15					16		17	
18	19						20	21		Ó
22						23			24	
	25				26					27
28				29				30		
31			O				A		32	

VÍZSZINTES

- Megfejtés 1.
- Idegen levegő
- Roskadó
- Gál Tamás névjegye
- A szélein les!
- Nagy mesemondónk keresztnéve
- Vigyázója, strázsája
- Illetéket fizet az államnak
- Szilva közepe!
- Megfejtés 2.
- Szintén
- A zenére végzett mozgás
- Hőmérsékletet csökkentő
- A magas, koronás növény
- Megfejtés 3.
- Erős kártyalap
- Göcs, csomó
- Testünket borítja
- Megfejtés 4.
- Nagy Irma névjegye

FÜGGŐLEGES

- Zűr, baj, probléma
- Angol igen
- R!
- TOLONC
- Középen halkít!
- Ásványi fűszer
- ... csillagok, Gárdonyi Géza regénye
- Félig meztelen!
- Női név
- A mélybe lyukat készít

- A kapu elé telepedik
- Ünnepélyesen odanyújtó
- Tévés forgatócsoport
- Nem változtat, nem mozdit
- Áradó sokaság
- Pálca, vékonyabb rúd
- Sír betűi keverve
- Juttat
- Lyukas bot!

VAJNÁR ILONA rejtvénye

Nyertesek

A decemberi rejtvénypályázat megfejtése: Szépek és tiszták legyetek. A függöny is világít. Nyertese: Pethő Róbert, Torda; az avasújvárosi III. B; a biharszentjánosi IV.; a kézdiszentkeresztli III.;

a mezőpetri IV. B osztály; a sepsiszentgyörgyi Ady Endre Gimnázium IV. B osztálya.

A Cinke Napsi pályázati rejtvényeinek megfejtése: Cinkét fog az orra. Picinke. Búbos, gyászos, fenyves, barát. Nyertese: Bátori Barbara, Szilágynagyfalu; Szabó Andrea, Székelyudvarhely; Székely-Bányai Eduárd, Magyarlapád; Bakos Panna, Mikola; Hompót Andrea, Marosvásárhely; Hengye Anasztázia, Otomány; Fridrik-Hegyes Emese, Pécska; Köllő Emőke, Gyergyócsomafalva.

Ti küldtétek

Gere Debóra Nagyváradon állatnevekből szerkesztett rejtvényt.

Kiss Antal, Nagyvárad: Februári „viselet”.
1. Fagyott víz 2. Csapadék 3. Hőemelke-
dés 4. Medvecsemege 5. Becézett Etelka
6. Csend ellentéte

Héjja Gergely,
Marosvásárhely

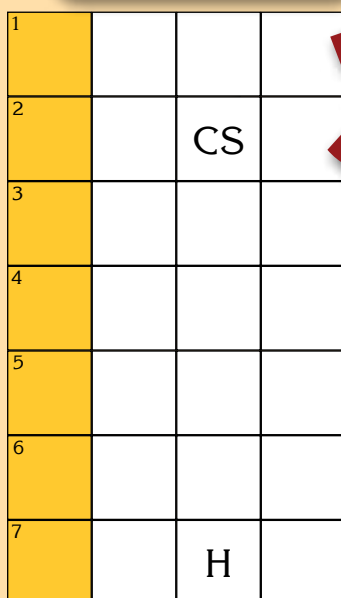
Szeibel Nikoletta,
Mezőfény

Demeter Evelin, Magyarlapád:
Tőle most már búcsúzunk.
1. Esik a hó 2. Drága ellentéte
3. Sok fa alkotja 4. Mókuscseme-
ge 5. Angol labda 6. Nem arra
7. Ing, nadrág, szoknya

Kali Hunor, Sáromberke:
Ő meg most ébredszik.
1. Hideg ellentéte 2. Katonai alakulat
3. Csonthéjas gyümölcs 4. Vízhordó
edény 5. Lelkes teremtmény

A kínai suliban farsangot rendeznek. Csuan lesz a postás, Lee a hóember, Cseng a telefon.

.....

A farsangon Pistikének egy nagy csillag van a fejére akasztva, és kötéllel egy hatalmas csavart vonszol maga után.

- Pistikém, te minek öltöztél?
- kérdi a tanító néni.
- Én vagyok a csillagfejű csavarhúzó!

.....

Kisfiú készül a farsangra:

- Apa! Én az idén sírnek szeretnék öltözni.
- Na de kisfiam, a tavaly lánynak öltöztél.
- Tudom, apa! De az idén sír szeretnék lenni.
- Na de kisfiam! Buta, aki sír egy lány után!

Találd ki! 5

A farsangi forgatagban összekeveredtek az árnyékok. Teremts rendet.

JANUÁRI MEGFEJTÉSEK

1. BÚÉK 2. Újév
3. Szilveszter 4. Nyuszi

6

Ha kíváncsi vagy a házigazda mondatának folytatására, írd be a körökbe a szavak **ellen-tétének** kezdőbetűjét.

- ROSSZ
- GYENGE
- FEL
- HIDEG
- REGGEL
- CSEND
- ARRA

Gratulálok, remek a ...

Jurje Tímea rajza, Zilah

Szólj, szám!

1. Farsang van, mókázzunk! Fejezzétek ki másképp Balajthy Ferenc versikéjének aláhúzott szavait:

Fakutyán csúszik a kutya, a kutyafáját!
Egy másik eb adta vala a kutya fáját.
Az ebadta rosszcsont volt,
Így nem jutott neki csont. Az ebugattát!

2. A Maros megyei versenyfeladatokból. Írj rokon értelmű szót a felsoroltak mellé, de nem akármilyent!

Csak e-é magánhangzó legyen az új szóban: ruhátlan, származás, lefekszik, csavarog.

Csak u-ú magánhangzó legyen az új szóban: elválás, gördül, ízlés, csalfainta.

3. Kiszámoló vagy beszámoló? Írjatok példát mindkettőre.

Decemberi megfigyelések: 1. A kőműves épít. A cég épített. A király építtetett. A hangyák építettek. Ha pénzem lesz, építtetek. A fáraók piramist építtetek. 2. Boldog, áldott ünnepet.

Nyertesek: Szabó Balázs, Kárásztelek; a nagyerneyei III. A; az esztelneki III. osztály.

Szó-móka

Eddig a fejed törted, most a nyelveden a sor. Mondd gyorsan, de gyorsan ám!

Láttam szőrös hörcsögöt. Éppen szörpöt szöröcsögött. Ha a hörcsög szörpöt szöröcsög, rátörnek a höröcsögöröcsök.

Piros csíkos cinkcsészében cukros csirkecomb.

Agostyánban agg atyák a gatyáikat aggatják!

Maszat
Művész

Eolvastam
– lerajzolom

Havonta
3 díjat!

Molnár Csaba Gyergyószentmiklóson képes olvasónaplót vezet, ezt a rajzot Móra Ferenc *A hadak útja* című mondagyűjteménye ihlette (1). A **gyimesközéplői** Hiedegszádi Iskola negyedikesei sokat olvasnak (Andersen: *A csillagruha*, Ambrus Andrea rajza – 2), akárcsak a **gyergyószentmiklósi** Vaskertes Iskola II. B osztálya (*A kis gömböc*, népmese, Oláh Vivien munkája – 3).

1

2

3

Levelező

● *Hétköznapi erő, munkát, ünnepre parádét* – tanít az élet rendjére Weöres Sándor. Most a parádés, vidám farsangnak van az ideje, hát lássuk, hogy mulat Napsugárország népe. Először tapsoljuk meg azokat, akik a megfejtéseket írással, rajzzal, kézimunkával,

fényképes beszámolóval is megtoldták: **Hajdu Gergő**, Sepsiszentgyörgy; **Dániel Boglárka**, Nyárádszereda; **Jakus Henrietta** és **Janka**, Kecskemét; **Sófalvi Szidónia**, Marosszentkirály; **Vass Rolland**, Vajasd; **Tóth Ákos**, Kovászna; **Csibi Orsolya**, Gyergyóditró; **Ágoston Dávid**, Brassó; **Szilágyi Karina Beatrix**, Boczog Botond, **Vajda Beáta**, **Pista Petra**, Marosvásárhely; **Péter Ilona**, Kőhalom; **Moga Andrea**, **Gólya Paulina**, Maroskeresztúr; **Bogdan Patrick**, Szováta; **Tamás Attila**, Szentegyháza; **Ilonczai András**, Szatmárnémeti; **Vita Dániel**, Disznajó; **Molnár Csaba**, Gyergyószentmiklós; **Vas Krisztina**,

Firtosmartonos; **Lukács Lilla Tímea**, Felsőcsernáton; **Kánya Gergő**, Csíkszentgyörgy; a nagyvárad Szacsvey Imre Iskola IV. C; a szászrégeni A. Maior Gimnázium II. B; a brassói Áprily Lajos Főgimnázium IV. A és B; a marosvásárhelyi Al. I. Cuza Gimnázium III. E, a L. Rebreanu Gimnázium II. F, a G. Coșbuc Gimnázium III. C; a sepsiszentgyörgyi Váradi József Gimnázium III. B; III. D, III. E, IV. D; a csíkszentdomokosi Márton Áron Iskola III. A, IV. B; a gyergyószentmiklósi Kós Károly Iskola II., III. A,

a Fogarassy Mihály Iskola III. A; a marosvásárhelyi Bolyai Farkas Líceum IV.; a székelyudvarhelyi Benedek Elek tanítóképző IV. SbS osztálya; a maroshévízi IV. A és B; a szacsvai III.; a marosvécsi előkészítő, II. és IV. B; a szamosardói III.; a kovásznai II. B; a kézdiszentkeresztii III.; a gyergyóditrói III. B, IV. SbS; a zabolai II. B, III. B; a lemhenyi III., VII.; a tordai III.; a sáromberki IV. B; a tordai III.; az aranyosgýeresi II. és IV. C; a csíkkozmási II., III.; a székelyszentléleki II., III.; a kézdkővári IV.; az esztelneki IV.; a szilágypéri IV. B; az érsemjéni II.; a nagyernyei III. A; a gyulakuti IV.; a szilágynagyfalusi IV. B; a segesvári II. C; a magyarhermányi II., IV.; a nyárádszeredai tavalyi IV. SbS osztály; a négyfalusi G. Moroianu Líceum tanítói közössége; magyarlapádi, nyárádkarácsonyfalvi olvasóink.

Alezár Izabella,
Szatmárnémeti

Farsang a székelyudvarhelyi Tamási Áron Gimnáziumban

Nagy Lenke ivói kisdíákjai

Dunai Erzsébet tanító néni tordai nebulói

Kováts Éva tanító néni IV. C osztálya a szatmárnémeti V. Lucaciú Gimnáziumból

● Szívesen olvassuk, és közösen megbeszéljük az *Emlékfoltozókat*, a verseket, legendákat. A harmadik királyfi pályázatra vallomásokat írtunk, rajzokat, bábokat készítettünk. Érdeklődéssel várjuk a következő számokat. **A szászrégeni Al. Ceuşianu Gimnázium III. B osztálya és Dénes Réka tanító néni**

● **Lőrincz Magdolna tanító néni a brassói Áprily Lajos Főgimnázium IV. B osztályának** adventi koncerjéről, a szülőkkel közös ünnepi készülődésről és a Napsugárnak köszönhető, marosvásárhelyi állatkerti látogatásról küldött hanglatos fényképeket.

● **Nagy Gergő** tizenegy esztendő, egy havasi tanyán él az Úz völgyében. *Kecsketánc* című könyvében az állattartástól a kenyérsütésig, a farsangtemetéstől a Karácsonyig 33 történetben meséli el **csinódi** élményeit. A könyv illusztrációit Gergő húga, Ilka-Úzonka készítette.

● Kevés tanár segít nektek abban, hogy V., VI. osztályban is Napsugár-olvasók maradjatok. Ezért különös tiszteletet érdemel **Gál Andrea magyartanár**, aki a brassói Áprily Lajos Főgimnáziumban Napsugár-órán fedezi fel diákjaival folyóiratunk minden értékét.

● A Jézuska számunkra már nyáron elhozta az életreszóló ajándékot. Köszönjük az illyefalvi tábort s persze a sok szép és értékes Napsugárt. Megtanultuk tőletek, hogy érdemes kitartóan tanulni, dolgozni, a jutalom sosem marad el. A Napsugár segít a pedagógusoknak bátorítani, ösztönözni a tanulókat, önbizalmat adni nekik. A IV. B osztály és **Janó Erzsike tanító néni Szilágy-nagyfaluból**

● Egyik kis tanítványom egész családja levelezésbe kezdett a rokonság körében, hogy a családfához fényképeket gyűjtsön. Karácsonyra el is készült, az édesapa bekeretezte. Köszönjük ezt a meghatóan szép ötletet, amivel a Napsugár közelebb hozta a családokat – írja **Kiss Klára tanító néni a gyergyószentmiklósi Fogarassy Mihály Iskolából.**

MASKARÁSOK, BOHÓCOK

Ari Katalin tanító néni érsemjéni kisdíákjai sablonnal rajzolták meg a bohóc kobakját, szabad kézzel az arcát, a ruháját, végül színes, pödört papírcsíkokból kócos hajat ragasztottak neki.

Előre megrajzolt körvonalak, apróra faricskált színes papír, ragasztó és türelem kell a mozaik-bohóc elkészítéséhez – magyarázzák Szakács Anikó székelyszent-erzsébeti tanítványai.

A nagyvárad Szent László Gimnáziumban, Nyakó Melinda tanító néni osztályában készült hóembert is megrajzolták, ám nem szabályos-apróra vagdosott, hanem cakkosra tépdesett papírdarabkákkal „színezték”.

Mezei Tímea,
Gyergyószentmiklós

Velencei karnevál. Magyarosi Hajnalka és Bíró Lilla tanító néni osztálya a szászrégeni A. Maior Gimnáziumban kontrasztos, mérsz rajzokon gyakorolta, majd gipszálcokra pingálta a titokzatos arany-ezüst-lila „sminket”.

BALÁZS IMRE JÓZSEF

Szépségverseny

Szépségverseny lesz a nagyszobában, de mindenki más kategóriában versenyez. Virágtündér kategóriában Esmeralda nyer, a plüsslő. Balerinák közt a legszebb: Egérke. A cowboy-kategória győztese Rodeo Jack, kalapban. Repülő lovak közt az első: Pegazus, a szárnyas póni. Zsúri kategóriában Apa és Anya a legjobbak, mert jól végiggondolják a döntést.

Varga Éva tanító néni gyulakuti diákjai a szimmetrikus bohócfej felét megfestették, és ráhajtották a lap másik felét, majd kollázssal fejezték be az alkotást.

Tordaharasztsosi olvasóink Bartha Denise tanító néni segítségével ecsettel festették, pecsételővel pöttyözték a vidám bohóc-képet.

Orosz Réka,
Szilágysomlyó

Az egész osztályunk Hupikék törpikének öltözött. Én voltam Okoska – tudtuk meg Firtos Flóriántól, aki Göllner Enikő tanítványa a székeskeresztúri Petőfi Sándor Iskolában.

A szászrégeni A. Maior Gimnáziumban, Mátyás Erzsébet tanító néni osztályában készült a sablonnal rajzolt, majd kivágott és színes szalvétagalacsinnal teleragasztott bohóc és a farsangi álarc.

Irka-firka

Ezt a két oldalt az *Elolvastam – lerajzolom* pályázatra beérkezett munkákkal illusztráltuk. A díjazottokról a 25. oldalon olvashattok.

A Napsugár szerkesztőségben az tetszett, hogy megmutatták az 55 évvel ezelőtti Napsugarat, és hogy bátorítottak az Öttusára. Találkoztunk Kószabószával, és ettünk okosító almát.

Finna Ágota, Torda

Bartos Tamara, Avasújváros –
A fenyőfa című Andersen-mese

Volt egyszer egy csodavilág,
neve nem más, mesevilág.
Minden perce egy esztendő,
Minden fája csodatermő.

Benne a jók mindig győznek,
A rosszak megbűnhődnek.
Ezért csodás ez a világ,
Mert a neve mesevilág.

Bokor Dávid,
Sepsiszentgyörgy

Kovács-Horváth Tamara,
Marosvásárhely – *Nagy
Natália: Lufimese*

Mi van ma? Mi van ma?
Milyen ünnep lehet ma?
A gyerekek szeretik,
Ha elmarad,
Nagyon a szívükre veszik.
Elmondok valamit róla,
Ő viccek csalogatója!
Mikor valaki előtted csatangol,
Akkor mindenki farsangol.

Bódi Boglárka,
Kézdivővár

Kocsis Márta, Ipp – *Mi van a ládikóban?* – *Benedek Elek meséje*

Gólya Paulina Klementina,
Maroskeresztúr –
A nap és a szél, népmese

A tél vége felé járunk,
még csúszkálunk,
nem lazálunk.
A farsangra készülünk,
csupa élet szalad bennünk.
Másnap reggel
én felkeltem,
többé jégre
már nem letem.
Korcsolyázni
már nem mentem,
végre tanulni
lesz kedvem.

Hadnagy Edekon,
Dicsőszentmárton

Ma reggel felkeltem,
Hóolvadásra letem.
Elmentem a farsangra,
Irigyedtek díjamra.
Járás közben rájöttem,
Nincs több hó a cipőmben.

Hadnagy Ármin,
Dicsőszentmárton

E lapszám
támogatói:

Vágjátok ki, és ragasszátok
nevetek mellé az osztály
közös gyűjtőlapjára.

II. ANDRÁS

Hadak Úra akarata,
Atilla legyen Isten ostroma.
Rettenthetetlen a kardja,
Európát meghódítja.

Atillát Tiszába temették,
Szolgái a folyót eltérítették.
Csaba parancsolata:
Békében aludjon Atilla.

Kis Márk, Szamosújvár

Béla, Bendegúz és Kadosa
bosszút esküdött hős Kevéért,
kit lesújtott gótnak pallosa,
s kit hősie, méltó halál ért.

Mint Tisza nekivág Dunának,
úgy csap neki hun
gót hadának.
Ott Béla karddal két kezében,
amott Kadosa szétcsap
mégében.

**Demeter Lehel,
Szamosújvár**

Kedves cipőm, hol jártál?
Csodálatos tájaknál.
Nagyon elfáradtál?
Csak egy kicsit, félútnál.
Ha fáradt vagy, feküdj le,
s a fejedet hajtsd le.

**Kovács Anna Dóra,
Csíkszereda**

**Vászka Szabina, Szatmár-
németi – Hamupipőke,
Grimm-mese**

Itt a tél, de közeleg a tavasz,
Várázik a nyár is, ne félj, ravasz.
Ravasz róka semmitől se félj,
Mert ismét lesz majd rókatél.
Lesz ennivalód egész napra,
Lesz neked egész hónapra.
Brouwer Marloes, Gernyeszeg

**Kelemen Dániel, Maros-
vásárhely – J. K. Rowling:
Harry Potter**

Borka, Borka, uborka,
Készen van az uzsonna?
Borka, Borka, uborka,
Asztalon az uzsonna.
Nagy láboshban hús fő,
Kavargatom, szétfő.
Kirakom az asztalra,
S készen van az uzsonna.

**Baico Hajnal Erika,
Maroshévíz**

**Roman Adrian, Nagy-
várad – A vízbe pottyant
hold, román népmese**

**Kádár-Tóth Natália, Szamos-
ardó – A. A. Milne: Micimackó**

Nagyszüleim hetente egyszer ettek húst: vasárnap. Hétköznapokon krumplit, tésztaféléket, zöldségeket fogyasztottak. Ősszel levágták az öreg tyúkokat, kakasokat. Karácsony és újév között volt a disznóvágás. A disznóhúst gondosan beosztották, sózással, füstöléssel és zsírban tartósították.

Miután elfogyott a disznóhús, késő tavasszal bárányt, kecskegida, nyulat vágtak. Az állatoknak szinte minden porcikáját hasznosították, semmit sem dobtak el. Hat-tíz személy ülte körül az asztalt, s nem volt fölösleges maradék. Akkor volt nagy az öröm, ha mindenkinek jutott egy becsületes szelet hús. Senki nem válogatott.

Boros Erzsébet Zsuzsanna, Szilágysomlyó

Címlap:
**MOLNÁR
KRISZTINA**

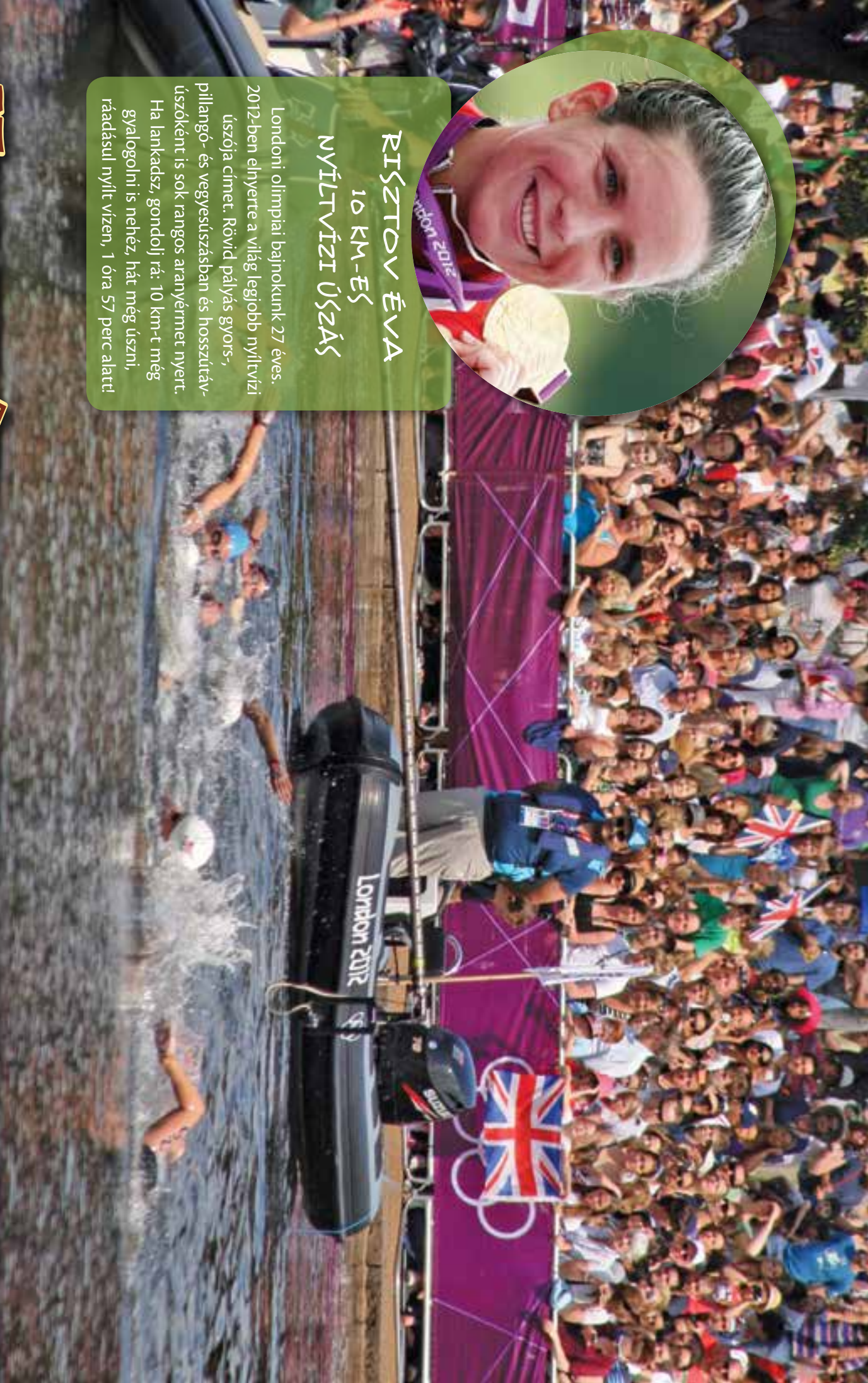
NAPSUGÁR, gyermekirodalmi lap. Kiadja a NAPSUGÁR Kft.
Főszerkesztő: ZSIGMOND EMESE. Képszerkesztő: MÜLLER KATI. Lapterv: Könczey Elemér.
Műszaki szerkesztő: Várdai Éva. Honlapszerkesztő: Komáromy László.
Megrendelhető a szerkesztőség címén: 400462 Cluj, Bld. C. Brâncuși nr. 202. ap. 101.
E-mail: naps.sziv@napsugar.ro; www.napsugar.ro. Telefon/fax: 0264/418001.
A lapok árát a következő bankszámlára várjuk: Cont IBAN RO45RNCB0106026602080001
B.C.R., SÚC. JUD. CLUJ S.C. NAPSUGÁR – EDITURA SRL. CUI: 210622
Készült a kolozsvári TipoOffset Kft. nyomdájában. ISSN 1221-7751

Ára 3,0 lej

RISZTON ÉVA 10 KM-ES NYÍLTVÍZI ÚSZÁŠ

Londoni olimpiai bajnokunk 27 éves.
2012-ben elnyerte a világ legjobb nyíltvízi
úszója címet. Rövid pályás gyors-,
pillangó- és vegyesúszásban és hosszútáv-
úszóként is sok rangos aranyérmet nyert.
Ha lankadsz, gondold rá: 10 km-t még
gyalogolni is nehéz, hát még úszni,
ráadásul nyílt vízen, 1 óra 57 perc alatt!

KAPSUCÁR

MAGYAR SPORTOLÓK A LONDONI OLIMPIÁN